

Årsrapport 2023 til Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen frå SNO

Foto: Rigmor Solem
Besseggen i mars

Feltmannskap og tenestekjøp

- **SNO Lokalt: Rigmor Solem**
- **Tenestekjøp oppsyn og tiltak:**
Lom fjellstyre, Vågå fjellstyre, Årdal fjellstyre
og Vestre Slidre fjellstyre
Totalt kr 620 000
- **Tenestekjøp skjøtsel :**
Utladalen sameige (øvre Utladalen),
Storådalen beitelag (Gjendebu),
Stiftinga Utladalen Naturhus (Utladalen)
og Thomas Aslaksby (innleige av geit Gjendebu):
Totalt kr 720 000

Miljøovervaking og kontroll

- Fauna
- Vegetasjonsslitasje og erosjon
- Forsøpling og ureining
- Kontroll med dispensasjonar
- Kontroll med ferdsel

Utvasking av stien i
Visdalen etter
uværet Hans i august
Foto: Lom fjellstyre

Kontroll av hjortejeger ved Skogadalsbøen
Foto: Nils Arne Skjerven

Erosjon og utvasking på stiar har vore spesielt høg i år pga særs mykje nedbør.

Erosjon etter mykje nedbør ved Bukkelægret og langs Gjende.

Foto: Lom og Vågå fjellstyre

Skilt, grensemerke og andre instalasjonar

Verneskipt ved Buvassbekken ved Tyn.
Foto: Rigmor Solem

Bommen og infotavla ved vernegrensa i Koldedalen.
Infoplakaten er falma og trengs fornying neste år.
Foto: Rigmor Solem

Villreinen i Vest-Jotunheimen

- Flokken heldt seg sist vinter på vestsida av Tindevegen på Årdal si side av halvøya.
- Totalteljing i juli: 60 kalvar, 12 vaksne bukkar, 121 simle/ungdyr:
- Total 193 dyr (226 i 2022 og 258 i 2021)
- Resten av bukkeflokken vart ikkje funne?
- Vedtak om uttak av 10 reinar gjennom ordinær jakt, kalv, simle/ungdyr og bukk
- Arbeid med kvalitetsnorm for villreinen i Vest-Jotunheimen i regi av Villreinsenter Nord. SNO Lokalt har vore med i arbeidsgruppe. Arbeidet er planlagt slutført innan 2024.

! Ferdslar av folk i området Tindevegen og austover har auka dei seinare åra, både vinter og sommar. Dette gjeld ikkje minst på Luster si side, men også i Årdal. Kan dette vere medverkande årsak til at villreinen held seg lenger vest heile året?

Villrein på beite ytst ute på halvøya i juli.
Foto: Rigmor Solem

Jervsporing

Sporing i februar - mai
Ingen sporfunn i Vang
Størst sporaktivitet nord i
Jotunheimen
Ingen jervar tekne ut i verneområda i
Jotunheimen sist vinter.

Jervsporing i Storutladalen i mars
Foto: Rigmor Solem

Fugleliv

- Ingen hekking påvist i kongeørnrevira i Knutshø og Utladalen
- Fiskeørn sett ved Gjende i sommar.
- Rypebestanden må seiast å vere særst låg også i år.
- Jaktfreding på lirype og fjellrype i statsalmenningane i Lom, Vågå og Årdal

Fjellrype

Anna dyreliv

Ein velvaksen hjort felt på sørsida av Gjende i haust
Foto: Vågå fjellstyre

- Hjort heldt seg i liene på sørsida ved Gjende også sist vinter.
Hjortejakt ved Gjende i Vågå og Lom. 1 vaksen bukk felt i Vågå.
- I Utladalen er det mykje hjort, men mindre elg enn for 8-10 år tilbake.
- I nedre Utladalen er det tilhald av rådyr. Dermed er alle dei 4 hjortedyra tilstades i Vest-Jotunheimen. Det er også observert rådyr på sørsida av Gjende.
- Lite smånagarar å sjå i år også.
- Gjendeflua (ein knottart) vart registrert ved Gjendeosen att i år.

Forsøpling og ureining

- Ved raste- og leirplassar
- Langs stiane
(sigarettneitar, snusposar, våtserviettar og hundeposar)
- Villvardar

Søppel funne ved Bessvatnet
Foto: Vågå fjellstyre

Kontroll av dispensasjoner

Landing med helikopter ved Avdal gard i mai

Foto: Rigmor Solem

- Motorferdsel (inkl droner og elsykkel)
- Arrangement (løp, konsertar o.l.) Også i år mindre av alt
- Tiltak ved turisthyttene

Andre tiltak, ny bru over Morkaelva ved Vettisfossen, samarbeid DNT og Nasjonalparkstyret

Foto: Rigmor Solem

Mindre ferdsel til dei mest kjente turmåla – stor andel utlendingar

Ferdselstellar ved Vetti
Foto: Rigmor Solem

- Ferdselstellarar (4 stk):
- Besseggenstien: 38162 (2022: 46331 2021: 38494)
- Knutshø: 10825 (2022: 13005 2021:13291)
- Juvflya: 20667 (tur og retur Galdhøpiggen)
- Vetti - Vettisfossen/Vettismorki: 12115

Restaurering av stiar

- Eit større restaureringsprosjekt på stien Vetti - Vettismorki i juni (sherpaer)
- Mindre reparasjonar og vøling på mange stiar
- (fjelloppsynet)

Steinsetting ved bruk av stadeigen stein ved Vetti

Foto: Rigmor Solem

Skjøtsel av kulturlandskap i Utladalen

Lauveng ved Høljafossen i Utle etter slått
Foto: Rigmor Solem

- Skjøtsel av styvingstre i Utladalen
- Styrt beite (sau og hest)
- Slått av eng og beitepuss
- Slått i og ikring alle tun
- Hogst og krattrydding

Skjøtsel i Øvre Utladalen, slått og hogst av gran ved Bøen

Skjøtsel av kulturlandskapet ved Gjendebu

Gjetarar og oppsyn har rydda gammel beitemark for einer og bjørkekratt også dette året.
Foto: Lom fjellstyre

ILJØ-
REKTORATET

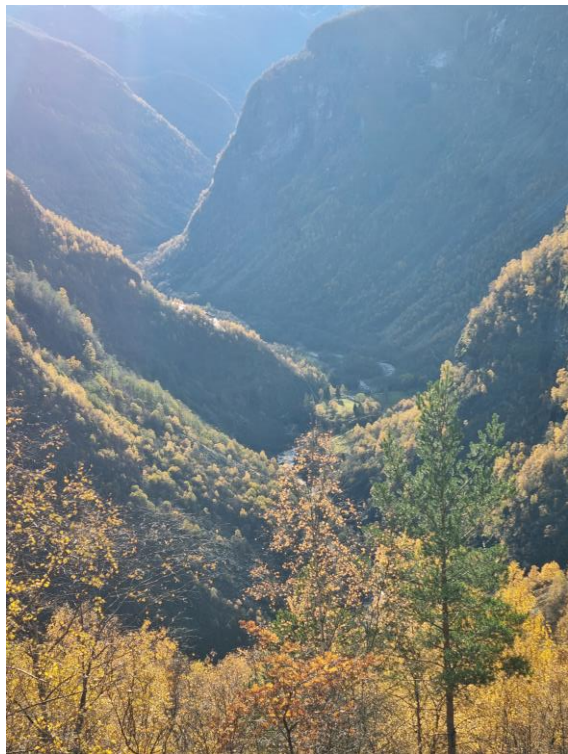
STATENS
NATUROPPSYN

Styrt beite med storfe og kje ved Gjendebu

Foto: Rigmor Solem

Heimre Utladalen

Natursti Avdalen - Furuhaugen
Foto: Rigmor Solem

MILJØ-
DIREKTORATET

STATENS
NATUROPPSYN

[Naturopsyn.no](https://naturoppsyn.no)